Lieta Nr. 11370018315

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2015.gada 9.aprīlī

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese **J.Bebriša**
ar tiesas sēžu sekretāri **I.Šali,**
piedaloties prokuroram **J.Duberim,**
aizstāvim zvērinātam advokātam **R.Zeseram,**
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu neatliekamības kārtībā, kurā pēc Krimināllikuma 262. panta otrās daļas apsūdzēts **/pers. A/, personas kods /personas kods/.**

Aprakstošā daļa

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), būdams alkohola ietekmē.

2015.gada 28.martā ap pulksten 01.50 /pers.A/ Aizkraukles novadā, Aizkraukles pagastā pa vietējās nozīmes ceļu V954 Aizkraukle - Aizpuri vadīja automašīnu VW Sharan, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tās noteiktā kārtībā nav iegūtas), būdams alkohola reibumā. Ceļa 3,2.kilometrā virzienā uz Aizpuriem /pers.A/izvēloties nepiemērotu braukšanas ātrumu nobrauca no ceļa braucamās daļas. Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes kārtības policijas biroja patruļpolicijas nodaļas patruļdienesta rotas kārtībnieks aizturēja /pers. A/.

/pers. A/ tika veikta alkohola koncentrācijas pārbaude izelpojamā gaisā, kurā konstatēja alkohola koncentrāciju 1,4904 % un atkārtotā mērījumā 1,4536 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs, par ko sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PA943364.

Šādos apstākļos ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, to apstiprinot tiesas sēdē, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi prokuroru, apsūdzēto, aizstāvi, ņemot vērā to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē izskaidrotas un sekas ir skaidras, apsūdzētā vaina ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā netiek izdarīta.

Vērtējot apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa konstatē, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas noteikumiem(*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta apkopotā tiesu prakse noziedzīgo nodarījumu kvalificēšanā, ja lieta izskatīta bez pierādījumu pārbaudes, 2013., 6.lpp.)* un ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 262. panta otrās daļas, jo viņš apsūdzībā norādītajā laikā un vietā vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, būdams alkohola ietekmē. Apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa konstatēja, ka /pers. A/ agrāk sodīts 10.12.2014. Aizkraukles rajona tiesā ar piespiedu darbu uz 90 stundām, sods nav izciests, sodāmība nav dzēsta, vairākas reizes sodīts administratīvā kārtā(*lietas 20.-21.lapa*), nestrādā, no mācību vietas /Nosaukums/ raksturots pozitīvi, mācās 2.kursā, sekmīgs visos priekšmetos, neattaisnotu skolas kavējumu nav, brīvajā laikā apmeklē skolas piedāvātos auto apmācības kursus, apmeklē Fitnesa klubu, dzīvo kopā ar māti un brāļiem(*lietas31.lapa),* apgādībā personas neatrodas.

Nosakot sodu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35., 46., 47. un 48. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus, vainīgā personību.

Apsūdzētais izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu atzīts par mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu apsūdzētā atbildību mīkstina apstāklis, ka viņš savu vainu atzīst un nožēlo izdarīto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1.punktu atbildību pastiprina apstāklis, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

Nosakot sodu un tā apmēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais savu vainu atzīst un nožēlo izdarīto, smagas sekas viņa darbību rezultātā nav iestājušās, izvērtē lietas apstākļus, proti, automašīnu vadījis stiprā alkohola ietekmē, tādejādi apdraudot citu satiksmes dalībnieku, kā arī automašīnā atrodošos pasažieru drošību un tiesa nenodibināja tādus iemeslus, kas dotu pamatu uzskatīt automašīnas vadīšanu alkohola ietekmē par neatliekamu un ārkārtēju iemeslu, apsūdzētā personību-agrāk sodīts, sods nav izciests, sodāmība nav dzēsta, saukts pie administratīvās atbildības.

Krimināllikuma 262.panta otrās daļas sankcija paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības

atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (A.Judins. Kriminālsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp).

Izvērtējot Krimināllikuma 262.panta otrās daļas sankcijā norādīto soda veidu piemērošanu, tiesa secina, ka pamatsods naudas soda veidā apsūdzētajam nav piemērojams. Izvērtējot Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punktā norādīto, ka par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu piemērojams naudas sods piecu līdz simt piecdesmit Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, kā arī atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai nosakot apsūdzētā mantisko stāvokli, tiesa secina, ka šis soda veids ir apsūdzētajam neatbilstošs, jo apsūdzētajam pašam nav ienākumu, viņš nestrādā, mācās /Nosaukums/ 2.kursā, līdz ar to šī soda piespriešanas gadījumā pastāv risks, ka tiesas spriedums būs neizpildāms.

Piemērot apsūdzētajam par izdarīto mazāk smagu noziegumu pamatsodu brīvības atņemšanas veidā, kaut vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, tādējādi apsūdzēto izolējot no sabiedrības, nav lietderīgi, jo šāds sods būtu pārāk bargs.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa atzīst par lietderīgāku apsūdzētajam piemērot sodu piespiedu darbu veidā. Piespiedu darbs atbilstoši Krimināllikuma 40.panta pirmajai daļai nosakāms no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. Tiesas ieskatā apsūdzētajam par Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu nosakāms piespiedu darbs 170 piespiedu darba stundas, veicot piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības un 262.panta otrās daļas sankcijā paredzētais obligātais papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana. Krimināllikuma 262.panta otrās daļas sankcija paredz papildsodu transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem. Ņemot vērā apsūdzētajam konstatēto alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā, tiesu praksi līdzīgās lietās, tiesa atzīst, ka transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas laiks būtu nosakāms uz diviem gadiem 6 mēnešiem, kas būtu samērīgi un taisnīgi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 42. panta trešo daļu tiesa, nosakot mantas konfiskāciju par noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību, piemēro daļēju mantas konfiskāciju un attiecina to uz transportlīdzekli. No lietas materiāliem redzams, ka /pers. A/ vadījis sev nepiederošo automašīnu VW Sharan, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/(*lietas 7.lapa*). Līdz ar to daļēja mantas konfiskācija, attiecinot to uz automašīnu Krimināllikuma 42. panta trešās daļas kārtībā nav piemērojama un detalizētāk spriedumā netiek vērtēta.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, nosakot galīgo sodu /pers. A/, daļēji pievienojams neizciestais sods pēc Aizkraukles rajona tiesas 2014.gada 10.decembra sprieduma, kas bija noteikts 90 piespiedu darba stundas. No Valsts probācijas dienesta Aizkraukles teritoriālās struktūrvienības 08.04,2015. izziņas Nr.5100-1.38/NOS/329 redzams, ka /pers. A/ nostrādājis 39 piespiedu darba stundas, neizciestā soda daļa sastāda 51 piespiedu darba stundas(*lietas 29.lapa)*.

Radītā kaitējuma, lietisko pierādījumu lietā nav.

Lietā radušies procesuālie izdevumi par zv.advokāta R.Zesera aizstāvības veikšanu apsūdzētajam tiesā pēc procesa virzītāja norīkojuma 46,96 EUR apmērā(*lietas 32.lapa)*.

No Kriminālprocesa likuma 20.panta ceturtās daļas un 85.panta pirmās daļas 1.punkta redzams, ka tiesības uz atbrīvošanu no samaksas par aizstāvja palīdzību ir personai, kuras mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju samaksāt par aizstāvja palīdzību no saviem līdzekļiem. /pers. A/ pašlaik nav nekādu ienākumu, viņš mācās /Nosaukums/ 2.kursā, māte viena audzina un uztur gan viņu, gan brāļus. Tiesa, ņemot vērā norādītos apstākļus par apsūdzētā ģimenes mantisko stāvokli, uzskata, ka apsūdzētais ir atbrīvojams no samaksas par aizstāvju sniegto juridisko palīdzību tiesā pēc norīkojuma. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta piekto daļu minētie procesuālie izdevumi ir sedzami no valsts līdzekļiem.

Tiesa atzīst, ka drošības līdzeklis saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 241. pantu apsūdzētajam nav piemērojams, jo tiesa nekonstatēja tādus apstākļus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka apsūdzētais izvairīsies no sprieduma izpildes.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.,511., 512, 520., 527.-530. pantiem, tiesa

nosprieda

Atzīt **/pers. A/** par vainīgu Krimināllikuma 262. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 170 (viens simts septiņdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem)gadiem 6(sešiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, daļēji pievienojot neizciesto sodu pēc Aizkraukles rajona tiesas 2014.gada 10.decembra sprieduma, galīgo sodu **/pers. A/** noteikt piespiedu darbu uz 200 (divi simti) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem)gadiem 6(sešiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

Drošības līdzekli **/pers. A/** neizraudzīt.

Atbrīvot **/pers. A/** pilnībā no procesuālo izdevumu samaksas 46,96 EUR(četrdesmit sešu *euro* 96 centu) apmērā, kas saistīti ar aizstāvja darbu kriminālprocesā pēc norīkojuma un segt šos izdevumus no valsts līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā no pilna sprieduma pieejamības 2015.gada 10.aprīlī, sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2015.gada 10.aprīlī.

Tiesnese J. Bebriša